

Projekt

z dnia 17 września 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SŁUPCY**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w Gminie Miejskiej Słupca

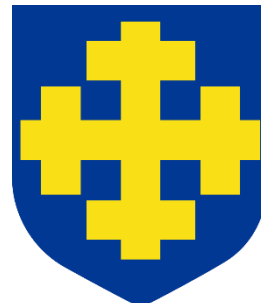
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2025r. poz. 1153) , art. 176 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 49) Rada Miasta Słupca uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Słupcy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Słupcy
z dnia 2025 r.

MIEJSKI PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
MIASTA SŁUPCA
NA LATA 2025-2027

2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU.....	5
II. INFORMACJE OGÓLNE O MIEŚCIE.....	5
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W MIEŚCIE.....	7
1. DZIECKO I MŁODZIEŻ W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM	7
2. RODZINA I DZIECKO W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	13
3. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE W PRZEWYCIĘŻANIU TRUDNYCH SYTUACJI ŻYCIOWYCH.....	21
4. WSPARCIE RODZINY W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH..	27
5 ANALIZA SWOT	29
6. PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZINY I DZIECKA	31
IV. CELE I ZADANIA.....	34
V. ODBIORCY PROGRAMU	40
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	40
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	41
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	42
SPIS TABEL I WYKRESÓW	43

WPROWADZENIE

Rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, jest naturalnym środowiskiem rozwoju i zaspokajania potrzeb swoich członków. Stanowi pierwszą instytucję wychowawczą i socjalizacyjną, która warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka, kształtuje jego osobowość oraz przygotowuje do przyszłych ról społecznych.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina zaspokaja wszystkie potrzeby dziecka w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Są jednak rodziny, w których zachodzą zjawiska patologiczne, czyniące je dysfunkcjonalnymi. Rodziny takie stają się niewydolne wychowawczo, nie potrafią sprostać swoim obowiązkom (m.in. względem dzieci) i pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Z tego powodu wymagają stałego monitorowania i świadczenia komplementarnego wsparcia ze strony predestynowanych do tego podmiotów oraz podejmowania działań w oparciu o sprecyzowany plan działania. Taką możliwość daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny, który – przy założeniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina – powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych jej problemów oraz przywróceniu prawidłowego funkcjonowania, a gdy już nastąpi rozkład więzi rodzinnych i zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny i umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na motywowanie rodziców do zmiany oraz stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny.

Istotne znaczenie dla stworzenia systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma przygotowanie programowych podstaw jego funkcjonowania. Na szczeblu gminnym taką rolę pełnią programy wspierania rodziny, w ramach których planowane są zadania służące wzmocnieniu bądź przywróceniu zdolności rodzin do wypełniania przypisanym im funkcji głównie poprzez wczesną profilaktykę i interwencję. Ich skuteczne wdrożenie ma z jednej strony przyczynić się do lepszego dostosowania systemu wspierania rodziny do skali dotyczących ją problemów i różnorodnych potrzeb poprzez poprawę jakości i zwiększenie dostępności oferowanych usług, a z drugiej strony – do wzmacniania samodzielności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziny, jej reintegracji oraz ograniczenia kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Niniejszy program został przygotowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupcy.

Program składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne jego tworzenia.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat miasta oraz diagnozę sytuacji rodziny i dziecka w mieście, która została przygotowana w oparciu o analizę ankiet skierowanych do mieszkańców miasta, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, oraz do przedstawicieli funkcjonujących w mieście placówek oświatowych, dane pozyskane od podmiotów działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, a także wskazanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu wspierania rodziny (analiza SWOT) oraz identyfikację podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka w mieście.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów realizacji dokumentu, sposobu finansowania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Miejskiego Programu Wspierania Miasta Słupca na lata 2025-2027 wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Słupca na lata 2021-2027 i umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o konkursy ogłaszane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programów resortowych, w tym resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

II. INFORMACJE OGÓLNE O MIEŚCIE

Miasto Słupca leży w powiecie słupeckim, w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Od południa i wschodu sąsiaduje z gminą wiejską Słupca, a od północy i zachodu z gminą Strzałkowo. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar miasta leży na Pojezierzu Wielkopolskim, w mezoregionie Równiny Wrzesińskiej, przy Jeziorze Słupeckim, w dorzeczu Warty, nad jednym z jej dopływów – Meszną.

Miasto zajmuje powierzchnię 10,3 km² i jest najmniejszą obszarowo gminą w powiecie, wypełniając niecałe 1,3% jego powierzchni. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, z nielicznymi zbiornikami wodnymi i lasami.

Miasto położone jest 70 km na wschód od Poznania, 40 km na południe od Gniezna, 30 km na zachód od Konina oraz 80 km na północ od Kalisza, przy drodze krajowej nr 92 oraz drogach wojewódzkich nr 263 i 466. Posiada bezpośrednie połączenie z autostradą A2, a przez jego teren przebiega międzynarodowa linia kolejowa relacji Paryż – Berlin – Warszawa – Moskwa.

Na koniec 2024 r. miasto liczyło 12.802 mieszkańców, w tym 6.619 kobiet. Sytuacja demograficzna nie jest zbyt korzystna z uwagi na wyższy udział osób starszych niż dzieci i młodzieży (28,5% do 16,6% w 2023 r., w 2004r. do 17,25%) w populacji miasta. Należy także zwrócić uwagę na wysoki współczynnik obciążenia demograficznego seniorami (41,9% w 2024 r.).

W latach 2021-2024 liczba mieszkań w mieście systematycznie rosła (z 5.289 w 2021 r. do 5.477 w 2024 r.). Z kolei liczba mieszkań komunalnych w zasobach miasta, na które obowiązywały umowy najmu nieco się zmniejszyła (ze 168 w 2021 r. do 150 w 2024 r.).

Głównymi gałęziami gospodarki miasta Słupcy są przemysł i usługi, a pomocnicze funkcje wypełnia turystyka. Z uwagi na fakt, iż powiat słupecki jest terenem typowo rolniczym, także na terenie miasta znajdują się gospodarstwa rolne, większość niewielkich, o powierzchni do 1 ha. W strukturze użytkowania gruntów użytki rolne zajmują 52,7%, w tym grunty orne (47,6%). Tereny zabudowane i zurbanizowane obejmują 37,5%, a grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 4,8% powierzchni miasta.

W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w mieście zwiększała się z roku na rok (z 1.920 w 2021 r. do 1.951 w 2024 r.). Na koniec 2024 r. najwięcej z nich działało w takich branżach, jak: budownictwo (390 podmiotów), handel i usługi w zakresie napraw (361) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (199).

W latach 2021-2024 liczba osób bezrobotnych w mieście była na zbliżonym poziomie (352 w 2021 r., 353 w 2022 r., 347 w 2023 r., 351 w 2024 r.). Wśród nich większość stanowiły kobiety (204 w 2021 r., 218 w 2022 r., 206 w 2023 r., 198 w 2024 r.). Udział pozostających bez pracy w ogóle mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym w 2024 r. był wyższy niż w 2021 r. 4,7 w 2021 r., po 4,9 w latach 2022-2023, 5,0% w 2024 r.).

Miasto posiada bazę oświatową, na którą składają: 6 przedszkoli (w tym 3 niepubliczne), 2 szkoły podstawowe oraz szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Powiat Słupecki. W mieście działa również niepubliczny żłobek oraz 4 niepubliczne Kluby Malucha. Działalność kulturalną w mieście realizuje kilka podmiotów, wśród nich m.in. Dom Kultury oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy. Koordynacją działalności sportowej i rekreacyjnej zajmuje się z kolei Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słupcy, a upowszechnianiu aktywności fizycznej i relaksowi sprzyja ogólnodostępna baza sportowo-rekreacyjna, do której zalicza się: Halę sportową MOSiR-u, Stadion Leśny, strzelnicę, boiska Orlik, korty tenisowe, krytą pływalnię, place zabaw, siłownie zewnętrzne i ścieżki zdrowia. Baza sportowa w mieście Słupcy składa się również z boiska wielofunkcyjnego pod

balonami, ścianki wspinaczkowej, boiska do squash, basenu nad jeziorem, pumtracku oraz boisko- lodowiska przy basenie.

Opiekę zdrowotną w mieście zabezpiecza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy Szpital im. dra Romana Grzeszczaka, prowadzący działalność w zakresie leczenia i diagnostyki na rzecz mieszkańców Słupcy i powiatu słupeckiego.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w mieście jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy. Nad bezpieczeństwem jego mieszkańców czuwają funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Słupcy.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej działający w mieście obejmuje kilkadziesiąt podmiotów. Są to m.in. organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju lokalnego, a także w obszarach edukacji, kultury, sztuki i tradycji, sportu, turystyki i rekreacji, pomocy społecznej i ochrony zdrowia oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Słupcy wraz ze Spółdzielnią Socjalną „Dobry Adres”.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W MIEŚCIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w mieście Słupca została przygotowana w oparciu o analizę ankiet skierowanych do mieszkańców miasta, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, oraz do przedstawicieli funkcjonujących w mieście placówek oświatowych, a także na podstawie danych pozyskanych od podmiotów działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców. W ramach diagnozy wskazano również mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia lokalnego systemu wspierania rodziny (analiza SWOT), a także przeprowadzono identyfikację podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka w mieście.

1. DZIECKO I MŁODZIEŻ W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM

Diagnoza sytuacji dziecka i młodzieży w środowisku szkolnym i rodzinnym została dokonana na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych działających na terenie miasta. Badanie to umożliwiło identyfikację występujących problemów i przyczyn negatywnych zachowań, pozyskanie informacji na temat posiadanych przez placówki zasobów, oferty zajęć dodatkowych, podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form

współpracy z rodzicami oraz z innymi instytucjami i organizacjami, a także określenie potrzeb dzieci i młodzieży oraz możliwości ich zaspokojenia.

Do analizy przedłożono 10 ankiet z następujących placówek: Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Słupcy (liczba uczniów:457); Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Adama Mickiewicza w Słupcy (liczba uczniów:783); Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka J. Piłsudskiego w Słupcy (liczba uczniów: 379); Zespół Szkół Ekonomicznych im. M. Jackowskiego w Słupcy (liczba uczniów: 613); Zespół Szkół Zawodowych w Słupcy (liczba uczniów: 583); Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupcy (liczba uczniów: 203); Przedszkole Nr 1 w Słupcy (liczba dzieci: 106); Przedszkole Nr 2 „Miś” w Słupcy (liczba dzieci: 133); Przedszkole Nr 4 „Jarzębinka” w Słupcy (liczba dzieci: 93); niepubliczne Przedszkole „Bajka” w Słupcy (liczba dzieci: 61).

Posiadane zasoby oraz oferta zajęć dodatkowych

Szkoły

Uczniowie ankietowanych placówek mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga, pielęgniarki i psychologa. Pomoc logopedy oferują wszystkie przedszkola oraz SP Nr 1, SP Nr 3 oraz SOSW. Opieką psychologa objęte są dzieci ze wszystkich przedszkoli oraz szkół. Placówki oświatowe – szkoły podstawowe i średnie – zapewniają wsparcie doradcy zawodowego. Szkoły współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, a uczniowie mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z doradcami zawodowymi oraz grupowych warsztatów, które pomagają w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i kariery. Każda placówka zapewnia dostęp do biblioteki, boiska i pracowni komputerowej z podłączeniem do sieci Internet oraz sprzęt audiowizualny. Stołówkę i świetlicę szkolną posiadają SP Nr 1, SP NR 3 oraz SOSW, natomiast dożywianie dzieci zapewniają wszystkie przedszkola i szkoły podstawowe w mieście Słupcy oraz SOSW. Sali gimnastycznej nie posiada SOSW, natomiast korzysta z bazy sportowej MOSIR w Słupcy.

Oddziały integracyjne prowadzi SP Nr 3 oraz Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi.

Dane szczegółowe na temat zasobów poszczególnych placówek szkolnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zasoby szkół w gminie

zasoby placówek	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Słupcy	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Słupcy	Liceum Ogólnokształcące w Słupcy	Zespół Szkół Ekonomicznych w Słupcy	Zespół Szkół Zawodowych w Słupcy	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupcy	ogółem
dostęp do pedagoga							6
dostęp do pielęgniarki							6
dostęp do logopedy							3
dostęp do psychologa							6
dostęp do doradcy zawodowego							4
prowadzenie dożywiania							3
sprzęt audiowizualny							5
biblioteka szkolna							6
świetlica szkolna							3
stołówka							3
sala gimnastyczna							5
boisko szkolne							6
pracownia komputerowa z Internetem							6
klasy integracyjne							1

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w placówkach oświatowych w mieście

Szkoły proponują zajęcia dodatkowe, w tym zajęcia kierowane do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Najczęściej są to: przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjno-wychowawcze, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, socjoterapeutyczne oraz gimnastyka korekcyjna. Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju oraz rewalidacyjne prowadzone zgodnie ze wskazaniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzi Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Przedszkola

Dzieci we wszystkich ankietowanych placówkach przedszkolnych mają dostęp do pedagoga, logopedy i psychologa; wszystkie przedszkola posiadają też sprzęt audiowizualny. Dożywianie prowadzone jest we wszystkich przedszkolach (nie wszystkie posiadają własną kuchnię i stołówkę). Biblioteka znajduje się

w Przedszkolu Nr 1 i Przedszkolu Nr 4; salę gimnastyczną posiada wyłącznie Przedszkole Nr 1, a pracownię komputerową Przedszkole Nr 4. Boiska brakuje w Niepublicznym Przedszkolu „Bajka”, a klasy integracyjne prowadzi wyłącznie Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi. Wszystkie placówki dysponują placami zabaw.

Dane szczegółowe na temat zasobów poszczególnych placówek szkolnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Zasoby przedszkoli w gminie

zasoby placówek	Przedszkole Nr 1 w Słupcy	Przedszkole Nr 2 „Miś” w Słupcy	Przedszkole Nr 4 „Jarzębinka” w Słupcy	Niepubliczne Przedszkole „Bajka” w Słupcy	Ogółem
dostęp do pedagoga					4
dostęp do logopedy					4
dostęp do psychologa					4
prowadzenie dożywiania					4
sprzęt audiowizualny					4
biblioteka szkolna					2
stołówka					1
sala gimnastyczna					1
Boisko z placem zabaw					4
pracownia komputerowa z Internetem					1
klasy integracyjne					1

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w placówkach oświatowych w mieście.

Wszystkie ankietowane placówki przedszkolne realizują szeroki wachlarz aktywności wspierających rozwój dzieci. Są to m.in. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, zajęcia sensoryczne, a także rozwijające zdolności i zainteresowanie, poznawcze i ruchowe.

Problemy dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz przyczyny negatywnych zachowań

W opinii przedstawicieli ankietowanych placówek, dzieci i młodzież najczęściej zmagają się z problemami uzależnień behawioralnych (głównie od nowych technologii informacyjnych), przemocą rówieśniczą i domową, zaniedbaniami ze strony rodziców i opiekunów, trudnościami w budowaniu i podtrzymywaniu relacji.

W przypadku dzieci w wieku przedszkolnym zauważalne są choroby i niepełnosprawność, wady postawy; coraz więcej dzieci ma także szczególne potrzeby wychowawcze.

Jako najczęstsze przyczyny negatywnych zachowań dzieci i młodzieży ankietowani wskazali niski poziom kompetencji wychowawczych rodziców, rozpad więzi rodzinnych, nieodpowiednie wzorce, brak świadomości konsekwencji uzależnień, nieumiejętność radzenia sobie z emocjami, deficyty w komunikacji społecznej. Ankietowani w placówkach przedszkolnych wskazują także na problem neuroatypowości (jak np. ADHD, autyzm).

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły

W badanych szkołach podejmowane są różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze mające na celu wspieranie dzieci i młodzieży w rozwiązywaniu problemów oraz zapobieganie zachowaniom niepożądanym i ryzykownym. Placówki realizują programy wychowawcze i profilaktyczne, jak np. „Cukierki” – profilaktyka uniwersalna z zakresu bezpieczeństwa, „Archipelag Skarbów” – profilaktyka zintegrowana, Bieg po zdrowie- profilaktyka palenia tytoniu, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych, „Szkoła Pozytywnego Myślenia”, Program „Domowych Detektywów”, „Przyjaciele Zippiego”, „Słowa są oknami lub ścianami”, „Zaloguj się z głową”, „Trzymaj formę” oraz inne programy prozdrowotne. Systematycznie budowana jest pozytywna atmosfera, dbałość o prawidłowe relacje, wzmacnianie odporności psychicznej. W szkołach prowadzone są systematyczne oddziaływania wychowawcze w wykonaniu nauczycieli i specjalistów – pedagogów i psychologów; ma również miejsce współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w omawianym zakresie.

Przedszkola

Przedszkola prowadzi grupowe zajęcia z psychologiem, pedagogiem i innymi specjalistami; treningi umiejętności społecznych. Placówki realizowały ponadto program „Przyjaciele Zippiego” – międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-8 lat, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci.

Współpraca z rodzicami oraz z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoły

Szkoły podejmują współpracę z rodzicami uczniów. Najczęściej w jej ramach odbywają się zebrania ogólne i konsultacje indywidualne, prowadzony jest dziennik elektroniczny, nauczyciele kontaktują się z rodzicami pisemnie i telefonicznie, umożliwiają im udział w prelekcjach i spotkaniach ze specjalistami, a także angażują w życie szkoły. Szkoły współpracują również z innymi instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i ich rodziny. Zazwyczaj są to: działające w Słupcy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Komenda Powiatowa Policji, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego, a także Ośrodek wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku oraz gminne placówki kulturalne i organizacje pozarządowe.

Przedszkola

Współpraca z rodzicami realizowana jest poprzez zajęcia otwarte z udziałem rodziców i opiekunów; udział w uroczystościach; prelekcje dla rodziców uwzględniające „trudne” tematy. Przedszkola współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Słupcy; specjalistami ze Straży Pożarnej, Policji, opieki medycznej; szkołami, placówkami kulturalnymi; organizacjami pozarządowymi.

Spośród wymienionych podmiotów, ważną rolę pełni Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupcy wspierająca wszechstronny rozwój dziecka oraz świadcząca specjalistyczną pomoc psychologiczno-pedagogiczną i logopedyczną dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych. Poradnia prowadzi działalność obejmującą diagnozę psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną, zawodoznawczą, terapię

psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną, socjoterapię, warsztaty, prelekcje, porady i konsultacje, mediacje i interwencje, organizuje sieć wsparcia dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz grupę wsparcia dla pedagogów, psychologów, logopedów i doradców zawodowych.

Potrzeby dzieci i młodzieży oraz możliwości ich zaspokojenia

Przedstawiciele ankietowanych szkół uznali, że w celu zaspokojenia potrzeb uczniów należy kontynuować już prowadzone działania, jak koła zainteresowań i inne zajęcia dodatkowe. Nadto, szkoły mogą w większym wymiarze przyczynić się do zaspokojenia uzasadnionych potrzeb uczniów, głównie poprzez ułatwienie i zwiększenie dostępności porad i konsultacji specjalistycznych oraz edukowanie rodziców w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich.

Ankietowane placówki przedszkolne wskazują, że dla zaspokojenia wymagań dzieci potrzebna jest edukacja rodziców w zakresie potrzeb dzieci (miłości, akceptacji, zrozumienia); zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w rodzinie i środowisku; zaspokojenie potrzeby poznawania świata, kontaktów społecznych, zabawy i ruchu. Placówki przedszkolne mogą przyczynić się do zaspokojenia tych potrzeb m.in. poprzez budowanie kultury dbania o zdrowie psychiczne; wdrażanie programów profilaktycznych oraz realizację dodatkowych zajęć, m.in. budujących poczucie grupowej przynależności.

2. RODZINA I DZIECKO W ŚRODOWISKU LOKALNYM

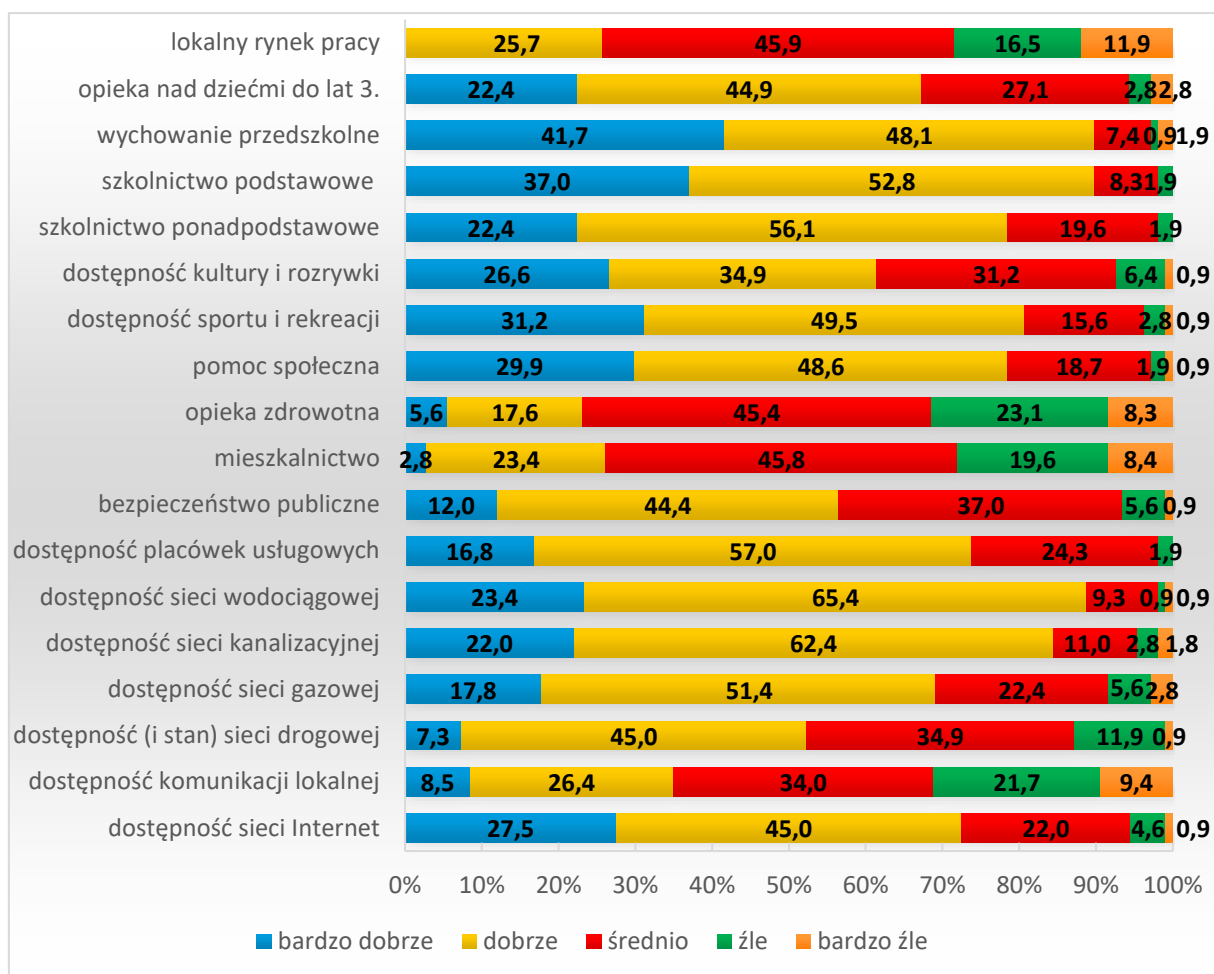
W ramach diagnozy sytuacji rodziny i dziecka w mieście Słupca przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców miasta, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza i jego Zastępcy, Sekretarza, Skarbnika, radnych, pracowników Urzędu Miasta, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych miasta, w tym placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

Badania te posłużyły m.in. ocenie warunków życia w mieście, identyfikacji występujących na jego terenie problemów społecznych, wskazaniu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz poznaniu istotnych z punktu widzenia niniejszego Programu opinii na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-

wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży, a także propozycji działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji rodzin niewydolnych wychowawczo.

Do analizy przedłożono w sumie 75 wypełnionych anonimowo ankiet. Odpowiedzi na pytanie o warunki życia w mieście przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Warunki życia w mieście

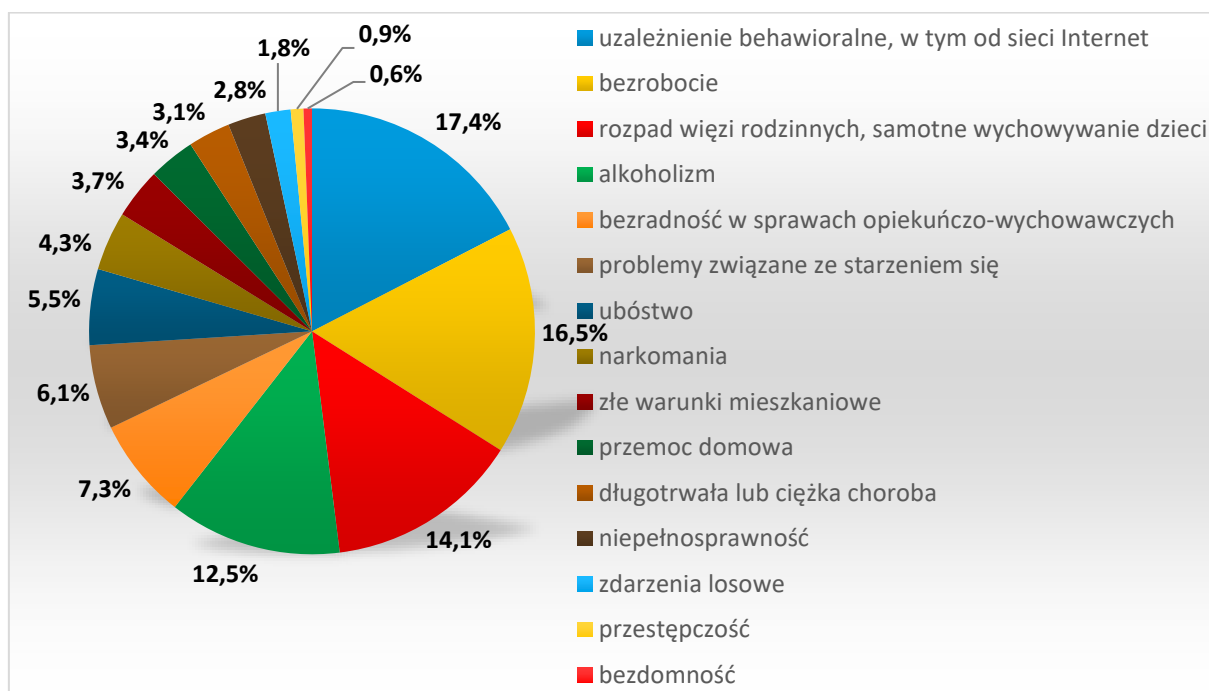
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując warunki życia w mieście, przedstawiciele środowiska lokalnego najlepiej ocenili dostępność szkolnictwa podstawowego i wychowania przedszkolnego (łącznie po 89,8% ocen dobrych i bardzo dobrych), sieci wodociągowej (w sumie 88,8% ocen dobrych i bardzo dobrych) i kanalizacyjnej (łącznie 84,4% ocen dobrych i bardzo dobrych), sportu i rekreacji (w sumie 80,7% ocen dobrych i bardzo dobrych), szkolnictwa ponadpodstawowego, a także pomoc społeczną (łącznie po 78,5% ocen dobrych i bardzo dobrych).

Najgorzej badani ocenili z kolei dostępność opieki zdrowotnej (w sumie 31,4% ocen złych i bardzo złych) i komunikacji publicznej (łącznie 31,3% ocen złych i bardzo złych) oraz lokalny rynek pracy (w sumie 28,4% ocen złych i bardzo złych) i sytuacja mieszkaniowa (łącznie 28% ocen złych i bardzo złych).

Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi badanych na pytanie o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców miasta.

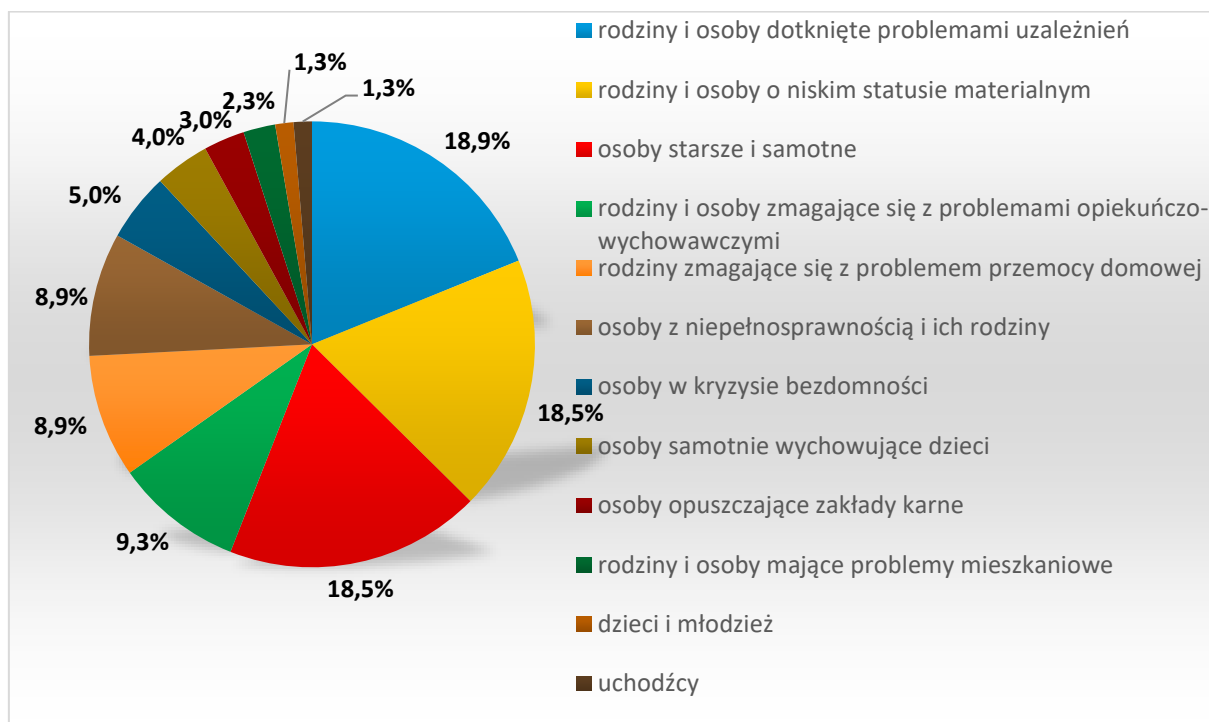
Wykres 2. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców miasta

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problemy, który najczęściej dotyczą mieszkańców miasta, respondenci uznali uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu (17,4%), bezrobocie (16,5%), rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci (14,1%) oraz alkoholizm (12,5%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w mieście. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

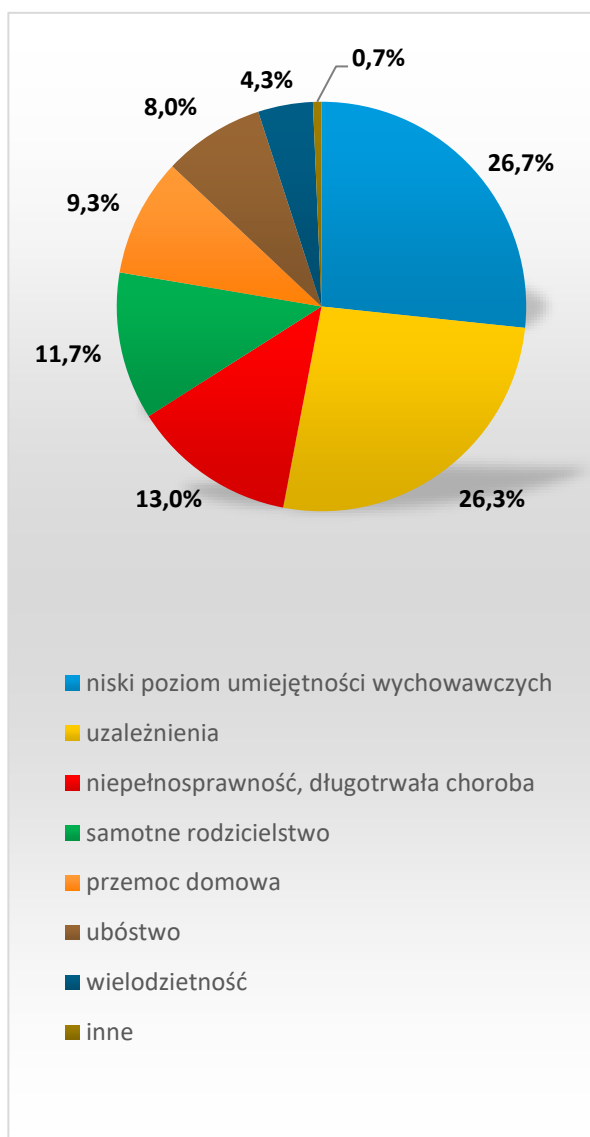
Wykres 3. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w mieście

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

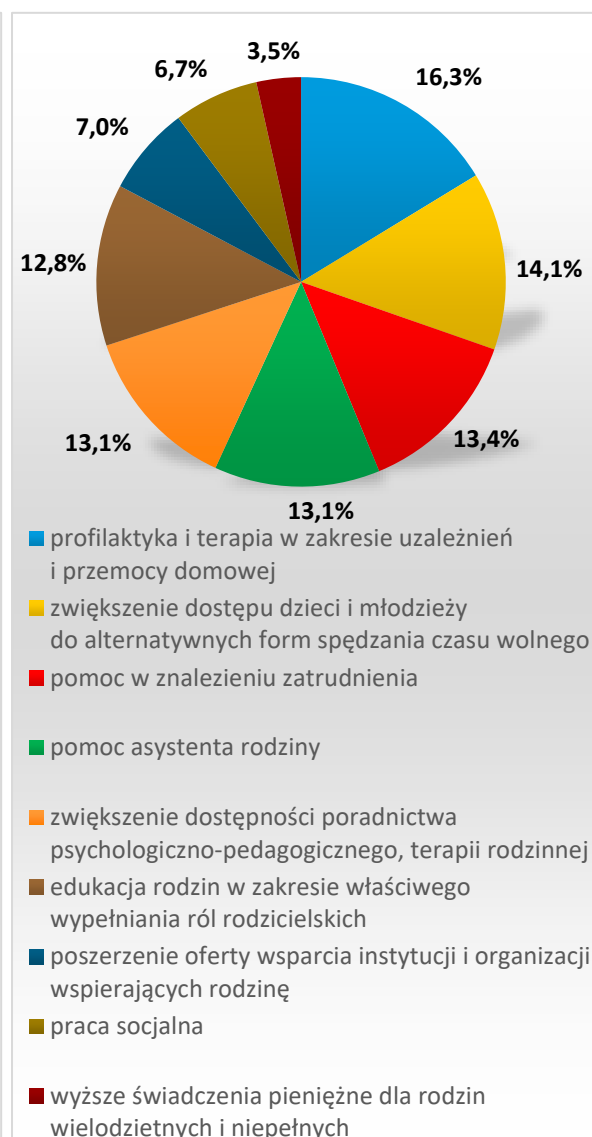
Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (18,9%), osoby starsze i samotne, rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (po 18,5%), a także rodziny i osoby zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne (9,3%), rodziny zmagające się z problemem przemocy domowej oraz osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny (po 8,9%).

Na poniższych wykresach przedstawiono odpowiedzi respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz wskazane przez nich działania, które przyniosłyby największą skuteczność w zapobieganiu i rozwiązywaniu tego problemu.

Wykres 4. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w mieście

Wykres 5. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w mieście?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

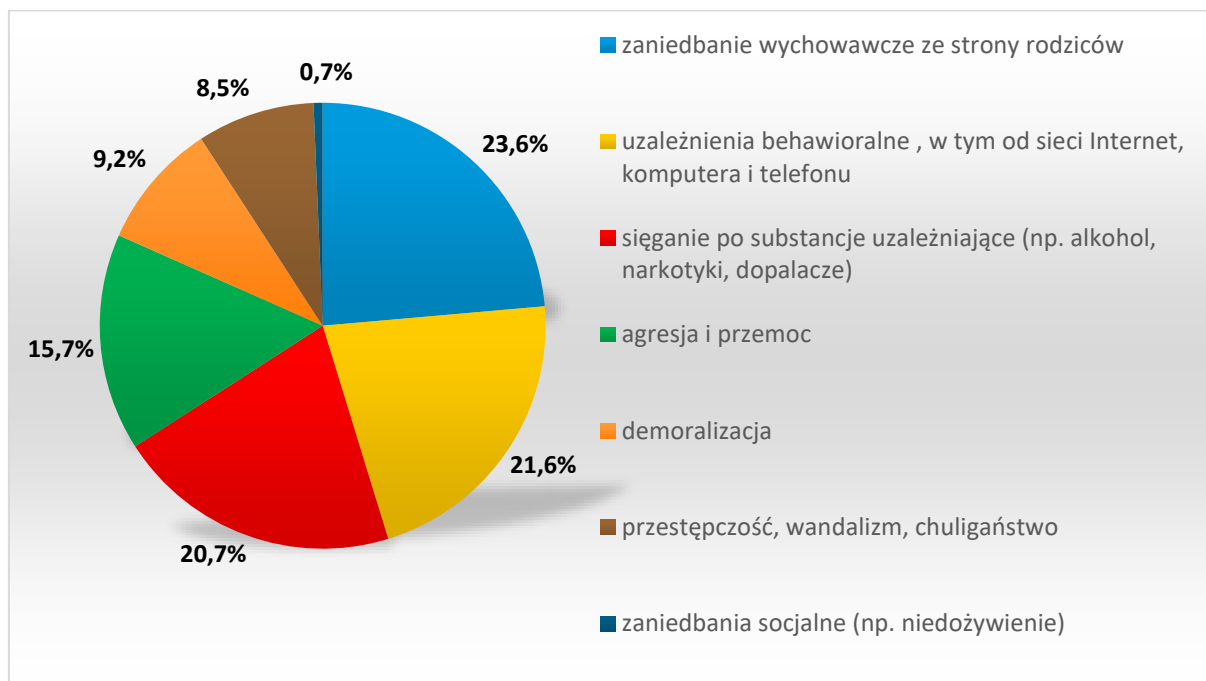
W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w mieście są niski poziom umiejętności wychowawczych (26,7%), uzależnienia (26,3%), niepełnosprawność i długotrwała choroba (13%), samotne rodzicielstwo (11,7%) i przemoc domowa (9,3%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali prowadzenie profilaktyki i terapii w zakresie uzależnień i przemocy domowej (16,3%),

zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (14,1%), udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (13,4%), świadczenie pomocy przez asystenta rodziny, zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i terapii rodzinnej (po 13,1%), a także edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (12,8%).

Następne wykresy prezentują opinie respondentów na temat negatywnych zjawisk społecznych, na które narażone są dzieci i młodzież w mieście, problemów występujących w rodzinie i w środowisku lokalnym, które są ich najczęstszymi przyczynami, oraz działań, które mogłyby być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież.

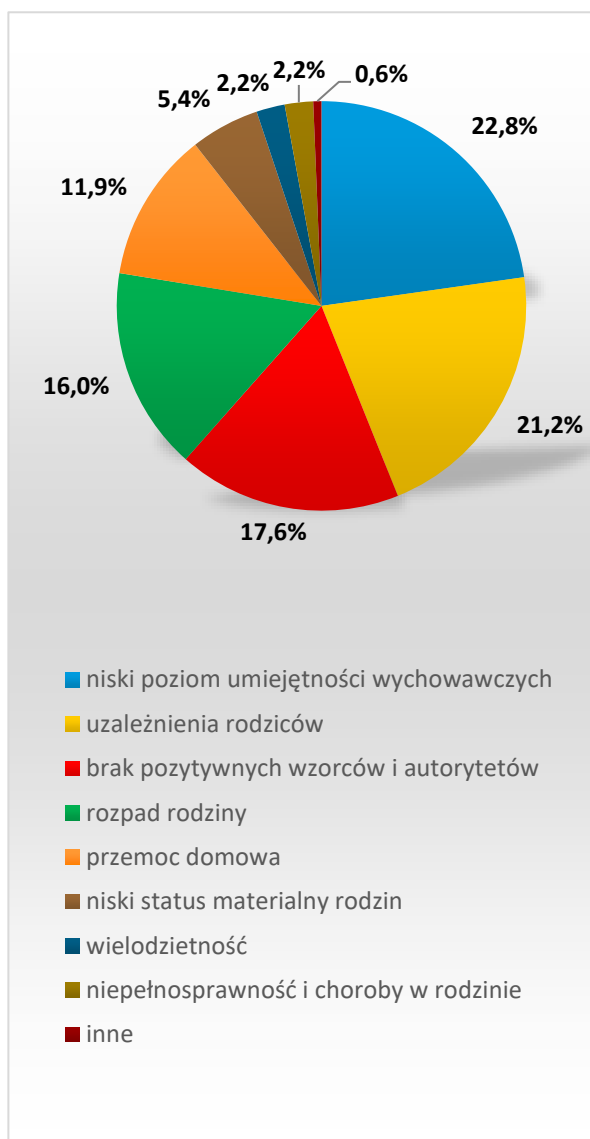
Wykres 6. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z miasta?

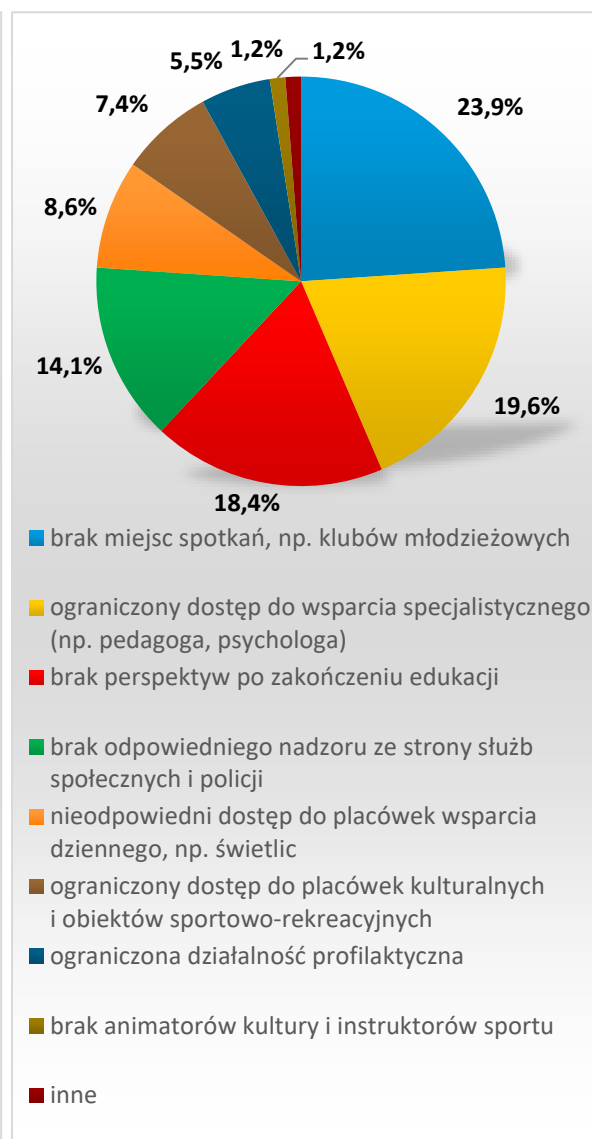
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z miasta, należą: zaniedbanie wychowawcze ze strony rodziców (23,6%), uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu (21,6%), sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (20,7%), oraz agresja i przemoc (15,7%).

Wykres 7. Problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z miasta

Wykres 8. Problemy występujące w środowisku lokalnym, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z miasta

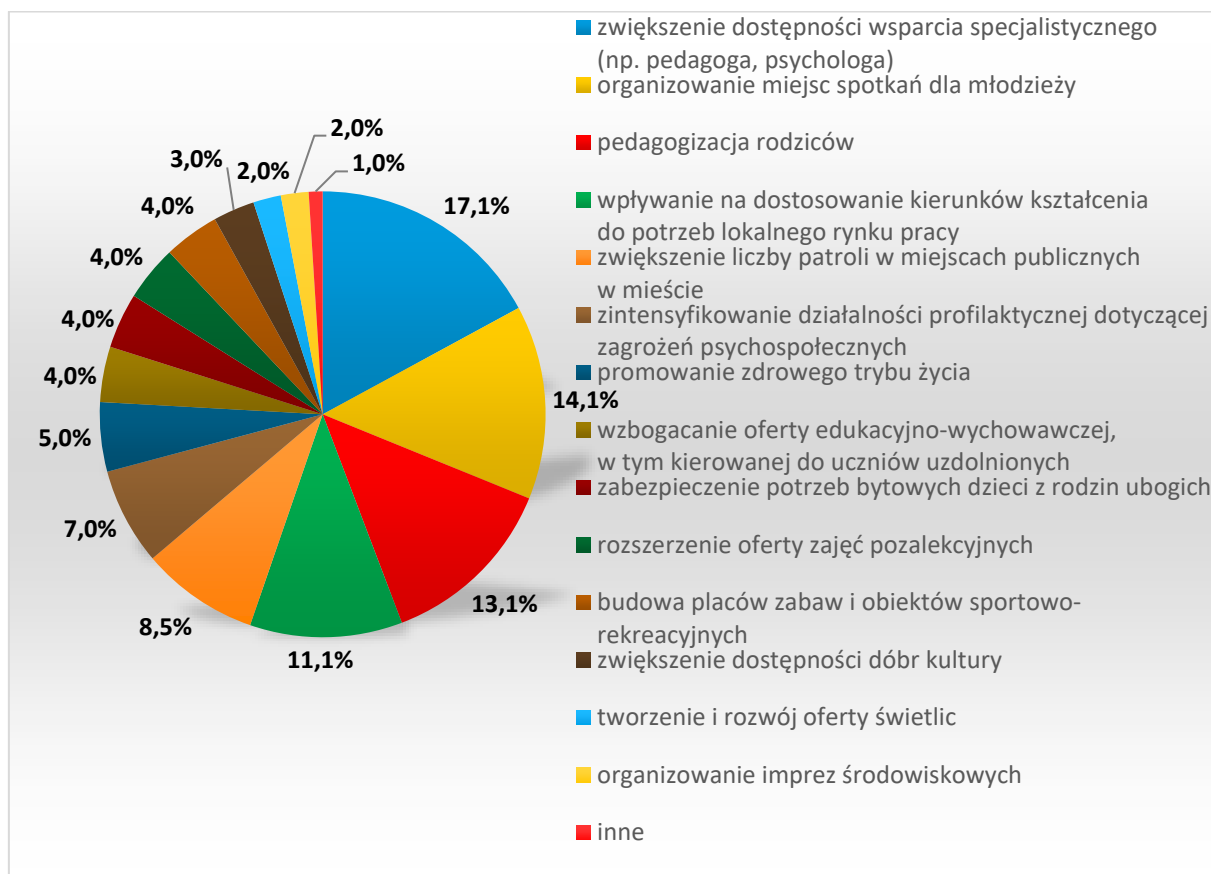
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Identyfikując problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z miasta, ankietowani wskazali: niski poziom umiejętności wychowawczych (22,8%), uzależnienia rodziców (21,2%), brak pozytywnych wzorców i autorytetów (17,6%), rozpad rodzin (16%) i przemoc domowa (11,9%).

Szukając z kolei przyczyn negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży w problemach występujących w środowisku lokalnym, badani szczególną uwagę zwrócili na brak miejsc spotkań, np. klubów młodzieżowych

(23,9%), utrudniony dostęp do wsparcia specjalistycznego (np. pedagoga i psychologa; 19,6%), brak perspektyw po zakończeniu edukacji (18,4%) oraz brak odpowiedniego nadzoru ze strony służb społecznych i policji (14,1%).

Wykres 9. Działania mogące być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w mieście

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

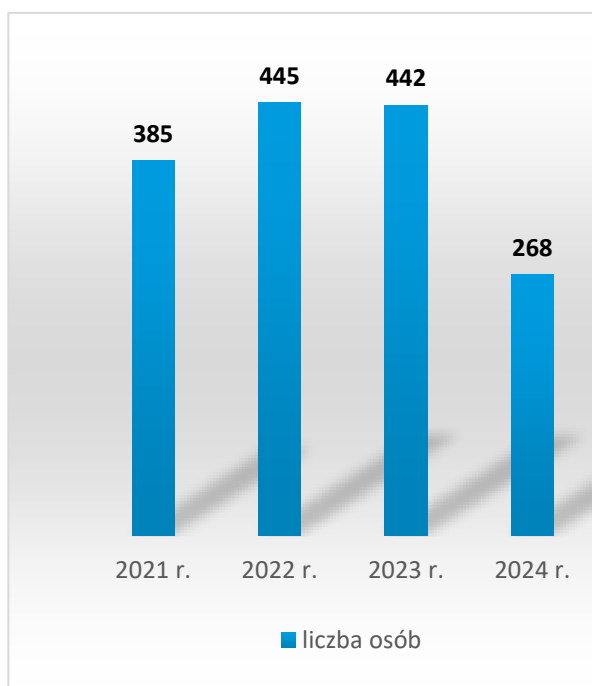
Wskazując działania, jakie mogłyby być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w mieście, ankietowani podkreślili przede wszystkim potrzebę poszerzenia dostępności wsparcia specjalistycznego, np. pedagoga, psychologa (17,1%), organizowania miejsc spotkań dla młodzieży (14,1%), prowadzenia pedagogizacji rodziców (13,1%), wpływania na dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy (11,1%) oraz zwiększenia liczby patroli policyjnych w miejscach publicznych w mieście (8,5%).

3. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE W PRZEWYCIĘŻANIU TRUDNYCH SYTUACJI ŻYCIOWYCH

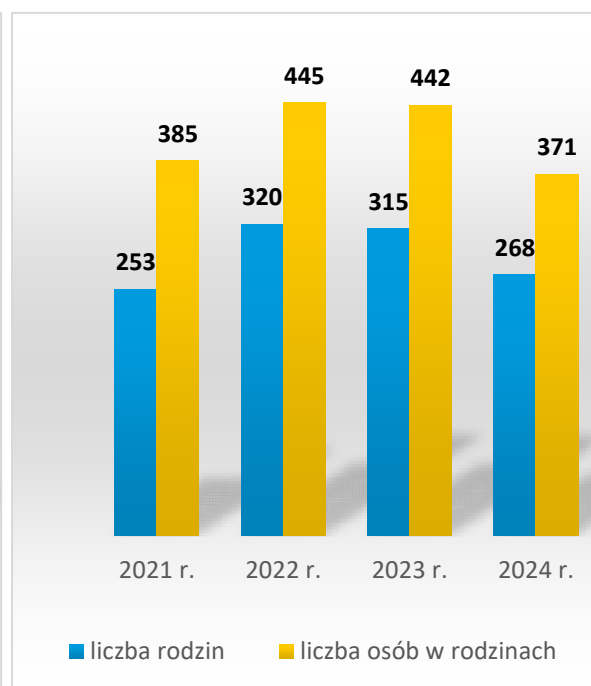
W latach 2022-2023 liczba osób, którym MOPS udzielił pomocy i wsparcia, była wyższa niż w 2021 i 2024 r. (385 w 2021r., 445 w 2022 r., 442 w 2023 r., 268 w 2024 r., podobnie jak liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (385 w 2021 r., 445 w 2022 r., 442 w 2023 r., 371 w 2024 r.) i świadczenie pieniężne (272 w 2021 r., 364 w 2022 r., 342 w 2023 r., 216 w 2024 r.). Z kolei liczba osób w rodzinach, które otrzymały świadczenia niepieniężne w 2022-2024, rosła z roku na rok (z 81 w 2022 r. do 155 w 2024 r.).

Poniższe wykresy przedstawiają dane szczegółowe na temat liczby osób i rodzin, które w latach 2021-2024 korzystały z pomocy społecznej w mieście.

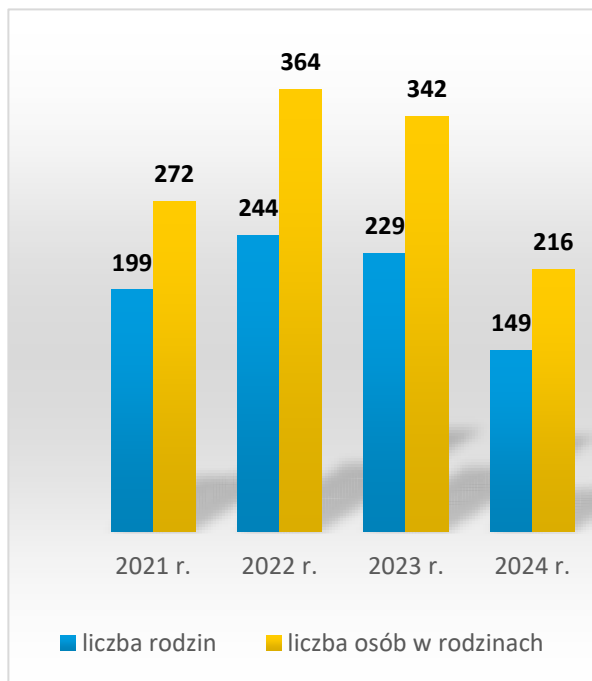
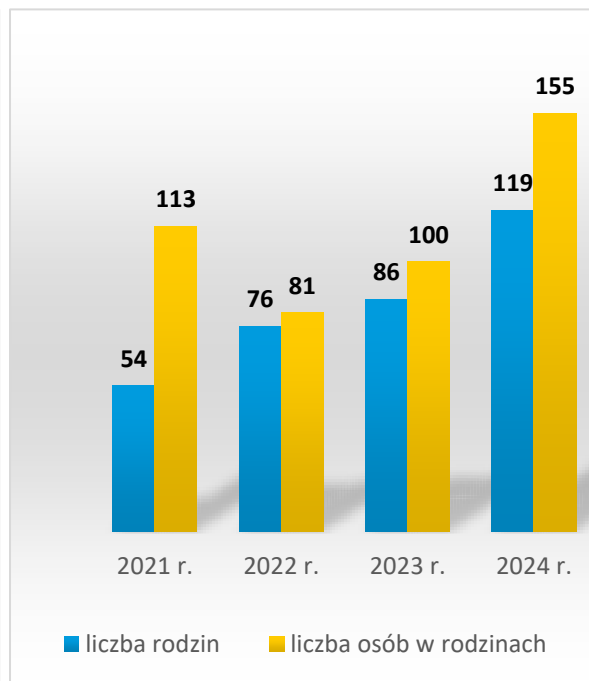
Wykres 10. Osoby w mieście, którym w latach 2021-2024 udzielono pomocy i wsparcia

Wykres 11. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Wykres 12. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie pieniężne**Wykres 13. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie niepieniężne**

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Biorąc pod uwagę strukturę rodzin i gospodarstw korzystających ze wsparcia MOPS-u, najliczniejsze grupy w latach 2021-2024 stanowiły gospodarstwa jednoosobowe. Wśród rodzin z dziećmi oraz w gronie rodzin niepełnych dominowały rodziny z jednym dzieckiem, a wśród rodzin emerytów i rencistów gospodarstwa jednoosobowe. Dane szczegółowe na ten temat przedstawia poniższa tabela.

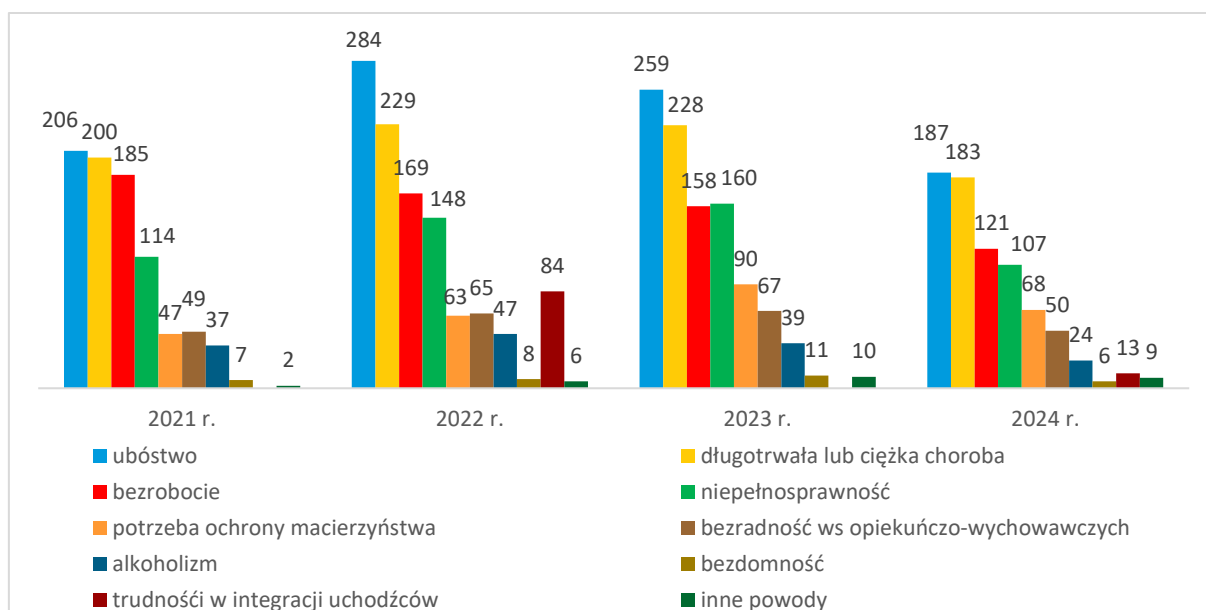
Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2021-2024

typy rodzin	liczba rodzin				liczba osób w rodzinach			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
rodziny ogółem	706	320	664	663	1.095	445	957	926
o liczbie osób:								
1	507	259	502	514	507	259	502	514
2	91	26	90	80	182	52	180	160
3	50	17	33	38	150	51	99	114
4	40	9	24	22	160	36	96	88
5	12	7	11	4	60	35	55	20
6 i więcej	6	2	4	5	36	12	25	30

w tym: rodziny z dziećmi ogółem		17	23	40	16	56	86	181	57
o liczbie dzieci:	1	8	11	21	11	24	33	93	36
	2	7	6	10	2	23	20	24	6
	3	2	4	2	1	9	21	20	3
	4	0	2	5	1	0	12	29	6
	5	0	0	1	1	0	0	7	7
	6	0	0	1	0	0	0	8	0
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0	0	0
rodziny niepełne ogółem		28	45	34	23	70	122	77	57
o liczbie dzieci:	1	16	27	18	12	29	58	25	25
	2	4	9	8	6	10	27	22	16
	3	5	6	5	3	16	22	16	9
	4 i więcej	3	3	3	2	15	15	14	7
rodziny emerytów i rencistów ogółem		42	46	52	34	53	55	63	37
o liczbie osób:	1	34	39	43	31	34	39	43	31
	2	7	5	7	3	14	10	14	6
	3	0	2	2	0	0	6	6	0
	4 i więcej	1	0	0	0	5	0	0	0

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Wśród mieszkańców miasta korzystających ze wsparcia MOPS-u w latach 2021-2024 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny ubogie, zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą i niepełnosprawnością, doświadczające bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wymagające ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14. Powody przyznawania pomocy społecznej w mieście w latach 2021-2024 (liczba osób w rodzinach)

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Po wzroście w 2022 r., w latach kolejnych stale spadała liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa (206 w 2021 r., 284 w 2022 r., 259 w 2023 r., 187 w 2024 r.), długotrwałej lub ciężkiej choroby (200 w 2021 r., 229 w 2022 r., 228 w 2023 r., 183 w 2024 r.) i bezrobocia (185 w 2021 r., 169 w 2022 r., 158 w 2023 r., 121 w 2024 r.) i alkoholizmu (37 w 2021 r., 47 w 2022 r., 39 w 2023 r., 24 w 2024 r.). Jednocześnie w latach 2021-2023 rosła, a w 2024 r. zmniejszyła się liczba beneficjentów zmagających się z niepełnosprawnością (114 w 2021 r., 148 w 2022 r., 160 w 2023 r., 107 w 2024 r.), wymagających ochrony macierzyństwa i wielodzietności (47 w 2021 r., 63 w 2022 r., 90 w 2023 r., 68 w 2024 r.) oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (49 w 2021 r., 65 w 2022 r., 67 w 2023 r., 50 w 2024 r.). Należy odnotować, że w latach 2022-2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy wypłacał także świadczenia osobom mającym trudności w integracji uchodźców (84 osoby w 2022 r., 13 osób w 2024 r.).

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez MOPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2021-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w mieście przez MOPS w latach 2021-2024

formy świadczeń		liczba osób, którym przyznano świadczenie				kwota świadczeń			
		2021 r	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
pieniężne	zasiłek stały	82	73	63	59	472.369	460.817	412.205	525.977
	zasiłek okresowy	121	116	108	89	275.652	285.125	256.007	169.583
	zasiłek celowy	199	202	229	149	132.688	142.552	153.190	89.026
	posiłek	61	57	44	28	43.054	43.696	78.428	48.614
niepieniężne	schronienie	4	7	9	6	40.170	57.424	80.578	43.141
	ubranie	0	0	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	0	2	0	0	0	7.700	0	0
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	23	26	27	28	649.249	852.245	1.116.417	1.414.724
usługi	usługi opiekuńcze	95	79	84	87	496.964	509.209	532.458	441.828
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0	0	0
	poradnictwo specjalistyczne	0*	32*	26*	10*	X	X	X	X
	praca socjalna	453*	555*	349*	395*	X	X	X	X
	interwencja kryzysowa	0*	0*	31*	80*	X	X	X	X
	kontrakt socjalny	22	6	6	6	X	X	X	X
	projekt socjalny	0	0	0	0	X	X	X	X

*liczba rodzin

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2021-2024 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, dopłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. Po wzroście w latach 2021-2023, w 2024 r. liczba osób objętych zasiłkiem celowym spadła (199 w 2021 r., 202 w 2022 r., 229 w 2023 r., 149 w 2024 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Głównym założeniem Programu w edycji na lata 2024-2027 jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, z niepełnosprawnościami oraz o niskich dochodach. W latach 2021-2024 liczba osób korzystających z posiłku zmniejszała się z roku na rok (z 61 w 2021 r. do 28 w 2024 r.).

Wśród usług kluczową rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W omawianym okresie największą liczbę rodzin objęto pracą socjalną w 2024 r. (663), a najmniejszą w 2023 r. (349).

Mieszkańcy miasta, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe i energetyczne. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w mieście w latach 2021-2024

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	376	423	454	436
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	401.325	474.689	602.352	562.895
liczba wypłaconych dodatków energetycznych	42	11	0	0
wartość przyznanych dodatków energetycznych (w zł)	2.350	590	0	0

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Wzrost liczby i kwot wypłaconych dodatków mieszkaniowych spowodowany był zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych od 1 lipca 2021 r., w szczególności zmianą sposobu obliczania wysokości dochodu, oraz zwiększającymi się kosztami utrzymania mieszkania. W 2022 r. dodatkowo, w ramach tarczy antyinflacyjnej, wypłacano dodatek osłonowy dla gospodarstw domowych mających szczególne problemy w związku ze znaczącym wzrostem cen towarów i usług, zwłaszcza cen energii elektrycznej i paliw oraz inne ustawowe dodatki.

4. WSPARCIE RODZINY W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Realizując zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy zapewniał pomoc asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a miasto ponosiło odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Dane szczegółowe na temat rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny oraz dzieci z miasta w pieczy zastępczej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny oraz dzieci z miasta w pieczy zastępczej w latach 2021-2024

dzieci w pieczy zastępczej	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
liczba asystentów rodziny	1	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny	10	11	8	17
odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (w zł)	64.627	70.487	113.929	76.481

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

W latach 2021-2022 MOPS wypłacał także świadczenia wychowawcze. Wydatki z budżetu państwa na wypłatę świadczeń wychowawczych w mieście Słupca wyniosły: 13.146.489 zł w 2021 r. oraz 5.436.620 zł w 2022 r. Zmniejszenie wysokości wypłat począwszy od 2022 r. i ustanie ich w 2023 r. nastąpiło za sprawą przeniesienia realizacji tego świadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W latach 2021-2024 Ośrodek zajmował się także przyznawaniem świadczeń rodzinnych. Dane szczegółowe na temat przyznanych w mieście świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w latach 2021-2024

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych				
liczba świadczeń	6.625	5.498	4.534	3.145
zasiłek pielęgnacyjny				
liczba świadczeń	7.299	7.293	7.434	7.558
świadczenia pielęgnacyjne				
liczba świadczeń	993	1.191	1.449	1.540
nowe świadczenia pielęgnacyjne				
liczba świadczeń	X	X	X	221
specjalny zasiłek opiekuńczy				
liczba świadczeń	12	1	0	0
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka				
liczba świadczeń	69	48	41	28
świadczenie rodzicielskie				
liczba świadczeń	354	298	280	198
ogółem				
liczba świadczeń	15.352	14.329	13.738	12.690

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

W latach 2021-2023 Ośrodek przyznał odpowiednio 2, 2 i 5 jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4.000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

Kolejną formę pomocy udzielanej przez MOPS stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w mieście w latach 2021-2024

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
liczba przyznanych świadczeń	1.107	1.282	2.748	879
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	54	53	59	59
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	400.399	392.720	404.881	446.957

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy.

Realizując zapisy ustawy o Karcie Dużej Rodziny, stanowiącej system zniżek dla rodzin wielodzietnych Urząd Miasta w Słupcy zajmował się wydawaniem Kart Dużej Rodziny. W Urzędzie Miasta w Słupcy od początku realizacji programu do końca 2024 r. wydano 1.724 karty dla 608 rodzin (w tym 1.279 dzieci). W mieście realizowany jest także wojewódzki program działań na rzecz rodzin wielodzietnych pn. Wielkopolska Karta Rodziny, w ramach którego do 2024 r. wydano 99 kart dla 22 rodzin.

5 ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim miasto dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom rodzin i dzieci mieszkających na jego terenie.

Tabela 9. Analiza SWOT

mocne strony	słabe strony
▪ zapewnianie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego – psychologicznego, prawnego, socjalnego ▪ szeroki wachlarz działań MOPS w zakresie przeciwdziałania dysfunkcjom rodzin ▪ prowadzenie efektywnej pracy socjalnej ▪ zapewnianie rodzinom wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3.	▪ brak w mieście atrakcyjnych ofert pracy dla ludzi młodych ▪ niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w mieście ▪ niedostateczny dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej ▪ zbyt niska skala pozyskiwania dodatkowych środków z zewnątrz na realizację zadań z zakresu wspierania rodzin

- dobry dostęp do opieki przedszkolnej i szkolnictwa podstawowego
- zapewnianie dostępu do kształcenia integracyjnego
- różnorodna oferta Miejskiego Domu Kultury, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji
- działalność Świetlicy Środowiskowej
- prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej
- działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Punktu Konsultacyjnego, Zdalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem, grup samopomocowych
- posiadanie wiedzy na temat problemów dotyczących rodziny i dzieci w mieście
- dobrze wykwalifikowana i stale podnosząca kwalifikacje kadra MOPS-u
- podejmowanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej działającymi na rzecz rodzin i dzieci
- funkcjonowanie wolontariatu w mieście

szanse	zagrożenia
▪ dalsze pozyskiwanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy ▪ rozwój budownictwa socjalnego ▪ dostęp do programów rządowych wspierających rodziny (np. „Rodzina 800+”, „Dobry Start”, Karta Dużej Rodziny) ▪ kontynuowanie pedagogizacji rodziców, m.in. rozwijanie ich kompetencji wychowawczych ▪ rozwój działalności profilaktycznej	▪ kryzys rodziny i jej rozpad ▪ rozluźnienie więzi społecznych ▪ alienacja dzieci z powodu rozvodu rodziców ▪ syndrom wyuczonej bezradności i jego dziedziczenie ▪ wieloaspektowość dysfunkcji społecznych w rodzinach ▪ zanikanie modelu rodziny wielopokoleniowej

▪ rosnąca świadomość zagrożeń ▪ dalsze podnoszenie kwalifikacji przez pracowników MOPS-u ▪ wzrost aktywności obywatelskiej ▪ dalsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z programów rządowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ rozwój sektora ekonomii społecznej, w tym sektora organizacji pozarządowych oraz zacieśnianie z nim współpracy	▪ upadek wartości moralnych i autorytetów, konsumpcyjny styl życia ▪ zadłużenia alimentacyjne ▪ brak dobrych nawyków spędzania czasu wolnego ▪ rozwój informatyzacji zakłócający tradycyjne kontakty rodzinne ▪ zagrożenie cyberprzemocą ▪ coraz większa dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych ▪ choroby cywilizacyjne, przyjmowanie złych nawyków przez młodzież ▪ zagrożenie uzależnieniami behawioralnymi ▪ zjawisko dziedziczenia bezrobocia ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończących edukację ludzi młodych ▪ migracja osób młodych z miasta do większych jednostek administracyjnych ▪ roszczeniowa postawa i bierność odbiorców pomocy społecznej

6. PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZINY I DZIECKA

W mieście Słupca oraz w jego sąsiedztwie funkcjonują podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka. Należą do nich m.in.: placówki oświatowe, kulturalne i sportowo-rekreacyjne, placówki pomocy społecznej, podmioty świadczące poradnictwo specjalistyczne, wspierające rodziny dotknięte problemami uzależnień, przemocy i bezrobocia, podmioty lecznicze, policja, sąd rejonowy i działający przy nim kuratorzy sądowi, podmioty ekonomii społecznej, w tym kluby sportowe. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka w mieście i powiecie

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy	Plac Parysa 9, 62-400 Słupca
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy	ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Słupcy	Plac Parysa 9, 62-400 Słupca
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy i sprawców przemocy w Słupcy	ul. Traugutta 10A, 62-400 Słupca
Miejska Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Słupcy	Plac Parysa 9, 62-400 Słupca
Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przesłępstwem w Słupcy	ul. Batorego 1, 62-400 Słupca
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy	ul. Traugutta 7, 62-400 Słupca
Świetlica środowiskowa w Słupcy	ul. Traugutta 10A, 62-400 Słupca
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Słupcy	Plac Szkolny 1A, 62-400 Słupca
Szkoła Podstawowa nr 3 im. A. Mickiewicza w Słupcy	ul. Kopernika 13, 62-400 Słupca
Przedszkole nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Doroty Gelner w Słupcy	ul. Okopowa 4A, 62-400 Słupca
Przedszkole nr 2 „Miś” w Słupcy	ul. Armii Krajowej 4, 62-400 Słupca
Przedszkole nr 4 „Jarzębinka” w Słupcy	ul. Sikorskiego 3, 62-400 Słupca
Przedszkole Niepubliczne „Miś Uszatek” w Słupcy	ul. Kilińskiego 9A, 62-400 Słupca
Przedszkole Publiczne „Kreskówka”	ul. Armii Krajowej 28, 62-400 Słupca
Przedszkole Niepubliczne „Bajka” w Słupcy	ul. 3 Maja 13, 62-400 Słupca
Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Słupcy	pl. Szkolny 1, 62-400 Słupca
Zespół Szkół Ekonomicznych im. M. Jackowskiego w Słupcy	ul. Powstańców Wlkp. 22, 62-400 Słupca
Zespół Szkół Zawodowych im. gen. Wł. Sikorskiego, w tym: Liceum Ogólnokształcące i Technikum	ul. Kopernika 11A, 62-400 Słupca
Liceum Ogólnokształcące Zakładu Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia w Słupcy	ul. M. Kopernika 13, 62-400 Słupca
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej w Słupcy	ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca
Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Słupcy	ul. Powstańców Wlkp. 22B, 62-400 Słupca
Prywatny żłobek „Kraina Malucha” w Słupcy	ul. Pileckiego 20C, 62-400 Słupca
Klub Malucha „Tuptuś” w Słupcy	ul. Kościuszki 4, 62-400 Słupca
Przystanek Maluchowo	ul. Armii Krajowej 31, 62-400 Słupca

Miejski Dom Kultury w Słupcy	ul. Traugutta 5, 62-400 Słupca
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy	ul. Armii Krajowej 27, 62-400 Słupca
Biblioteka Pedagogiczna w Słupcy	ul. Armii Krajowej 27, 62-400 Słupca
Muzeum Regionalne w Słupcy	ul. Warszawska 53, 62-400 Słupca
Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Słupcy	ul. Powstańców Wlkp. 20, 62-400 Słupca
Zespół Szkół Muzycznych im. A. Szeluty w Słupcy	ul. Pileckiego 3, 62-400 Słupca
Szkoła Muzyczna „Yamaha” w Słupcy	ul. Browarna 3, 62-400 Słupca
Quźnia talentu w Słupcy	ul. Bielawska 2a, 62-400 Słupca
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupcy.	ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca
Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy	ul. Piastów 2, 62-400 Słupca
Komenda Powiatowa Policji w Słupcy	ul. Poznańska 13, 62-400 Słupca
Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku	ul. Niska 2, 62-406 Łądek
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Strzałkowie	ul. Górna 12b, 62-420 Strzałkowo
Mieszkania chronione w Strzałkowie	Strzałkowo
Sąd Rejonowy w Słupcy, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Armii Krajowej 2, 62-400 Słupca

Źródło danych: Urząd Miasta w Słupcy i Starostwo Powiatowe w Słupcy.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Miejskiego Programu Wspierania Rodziny Miasta Słupca na lata 2025-2027 jest **dalszy rozwój systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.

Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz promowanie jej prawidłowego modelu

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Doskonalenie form pracy socjalnej z rodziną	
wskaźniki monitoringowe	MOPS
liczba osób objętych pracą socjalną	
czas realizacji: 2025-2027	
2. Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny	
wskaźniki monitoringowe	MOPS,
liczba asystentów rodziny (i liczba rodzin objętych przez nich wsparciem)	
czas realizacji: 2025-2027	
3. Ustanawianie, w razie potrzeby, rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i organizowanie dla nich szkoleń	MOPS, Urząd Miasta, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe	
liczba rodzin wspierających (i liczba rodzin przez nie wspieranych)	
czas realizacji: 2025-2027	
4. Zapewnienie szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, konsultacji, treningu umiejętności wychowawczych, terapii rodzinnej i mediacji	Urząd Miasta, MOPS, MKRPA, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe oraz PCPR, PPP, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe	
liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	
czas realizacji: 2025-2027	
5. Tworzenie, w razie potrzeby, grup wsparcia dla rodzin, w tym samopomocowych dla osób samotnie wychowujących dzieci	MOPS, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe	
liczba grup wsparcia (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2025-2027	

zadania	realizatorzy/partnerzy
6. Wzmacnianie więzi rodzinnych, m.in. poprzez organizowanie środowiskowych imprez integracyjnych	Urząd Miasta, MOPS, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba imprez (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2025-2027	
7. Wspieranie interdyscyplinarne rodzin oraz zapewnienie dostępu do szkoleń dla osób mających świadczyć wsparcie interdyscyplinarne	Urząd Miasta, MOPS, MKRPA, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, PPP, placówki oświatowe, podmioty lecznicze, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych liczba rodzin objętych wsparciem interdyscyplinarnym liczba szkoleń (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2025-2027	
8. Opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów i projektów na rzecz rodzin, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej	jednostki organizacyjne miasta, w tym MOPS i placówki oświatowe i kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, oraz organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba programów i projektów (i liczba osób nimi objętych)	
czas realizacji: 2025-2027	
9. Zintegrowanie podejmowanych działań poprzez stałą współpracę podmiotów działających na rzecz rodziny	jednostki organizacyjne miasta, w tym MOPS, MKRPA, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, PCPR, PPP, podmioty lecznicze, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe, kościoły
wskaźniki monitoringowe liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny	
czas realizacji: 2025-2027	
Cel operacyjny 2.	
Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	
zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim	MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba udzielonych świadczeń (i liczba osób nimi objętych)	
czas realizacji: 2025-2027	
2. Upowszechnianie wśród rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym	Urząd Miasta, MOPS, Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ekonomii społecznej
wskaźniki monitoringowe liczba osób bezrobotnych w mieście liczba osób objętych różnymi formami wsparcia	
czas realizacji: 2025-2027	

zadania	realizatorzy/partnerzy
3. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz rodzin ubogich oraz promowanie wśród rodzin zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw i samopomocy wskaźniki monitoringowe liczba akcji charytatywnych i promocyjnych czas realizacji: 2025-2027	MOPS, Urząd Miasta, Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ekonomii społecznej
4. Udzielanie wsparcia dzieciom z rodzin ubogich, m.in. organizowanie dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego wskaźniki monitoringowe liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem czas realizacji: 2025-2027	MOPS, Urząd Miasta, placówki oświatowe, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe
5. Rozwijanie w mieście mieszkalnictwa komunalnego, w tym socjalnego i wspomaganego wskaźniki monitoringowe liczba mieszkań komunalnych, w tym socjalnych i wspomaganych czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta

Cel operacyjny 3.

Zaspakajanie potrzeb zdrowotnych rodziny oraz zapewnienie jej bezpieczeństwa publicznego

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej wskaźniki monitoringowe liczba przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej (i liczba programów zdrowotnych) czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, MOPS, MKRPA, podmioty lecznicze, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe
2. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego wskaźniki monitoringowe liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, podmioty lecznicze
3. Zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin z dziećmi dotkniętymi niepełnosprawnością, w tym w formie poradnictwa i rehabilitacji wskaźniki monitoringowe liczba rodzin objętych poradnictwem czas realizacji: 2025-2027	MOPS, Urząd Miasta, Punkt Konsultacyjny, PCPR, PPP, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, organizacje pozarządowe

zadania	realizatorzy/partnerzy
4. Monitorowanie rodzin zagrożonych i dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej oraz podejmowanie działań zgodnie z uchwalonymi programami w tym zakresie	Urząd Miasta, MOPS, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, PCPR, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej, placówki leczenia uzależnień, specjaliści, grupy samopomocowe, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Policja, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba rodzin objętych monitoringiem liczba rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej liczba osób objętych wsparciem z powodu uzależnień i przemocy domowej	
czas realizacji: 2025-2027	
5. Prowadzenie działań profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych z zakresu zapobiegania przestępczości	Urząd Miasta, Policja, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, placówki oświatowe i kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe liczba przedsięwzięć profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych	
czas realizacji: 2025-2027	
6. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych, poprawianie bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg miejskich, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych	Urząd Miasta, Policja
wskaźniki monitoringowe stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	
czas realizacji: 2025-2027	

Cel operacyjny 4.**Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju**

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt i programy nauczania	Urząd Miasta, placówki oświatowe
wskaźniki monitoringowe liczba nauczycieli i pedagogów doskonalących kwalifikacje zawodowe liczba doposażonych placówek oświatowych	
czas realizacji: 2025-2027	
2. Tworzenie klas profilowanych w szkołach podstawowych oraz wspieranie działań w kierunku dostosowania kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych do potrzeb lokalnego rynku pracy	Urząd Miasta, placówki oświatowe
wskaźniki monitoringowe liczba klas profilowanych (i liczba uczniów do nich uczęszczających)	
czas realizacji: 2025-2027	

zadania	realizatorzy/partnerzy
3. Organizowanie zajęć i spotkań profilaktyczno-wychowawczych i edukacyjnych oraz opracowywanie i realizowanie programów w tym zakresie wskaźniki monitoringowe liczba zajęć i spotkań (i liczba osób w nich uczestniczących) liczba programów (i liczba osób nimi objętych) czas realizacji: 2025-2027	MOPS, MKRPA, placówki oświatowe i kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, Policja
4. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży wskaźniki monitoringowe liczba placówek (oraz liczba dzieci z nich korzystających) czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, organizacje pozarządowe.
5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki szkolne) wskaźniki monitoringowe liczba przyznanych świadczeń liczba osób objętych pomocą stypendialną i zasiłkami szkolnymi czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, MOPS, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, wolontariusze
6. Zapewnienie dostępu do kształcenia dla dzieci z niepełnosprawnością poprzez tworzenie grup i klas integracyjnych, prowadzenie nauczania indywidualnego, likwidowanie barier architektonicznych, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły wskaźniki monitoringowe liczba grup i klas integracyjnych (oraz liczba osób do nich uczęszczających) liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym liczba zlikwidowanych barier architektonicznych liczba dzieci dowożonych do szkół czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, placówki oświatowe, PCPR
7. Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych wskaźniki monitoringowe liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (oraz liczba osób nimi objętych) czas realizacji: 2025-2027	Urząd Miasta, MKRPA, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe

zadania	realizatorzy/partnerzy
8. Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego (w tym sportowo-rekreacyjnej) i zwiększenie jej bezpłatnej dostępności	Urząd Miasta, jednostki organizacyjne miasta
wskaźniki monitoringowe liczba nowych obiektów umożliwiających spędzanie czasu wolnego (oraz liczba osób z nich korzystających)	
czas realizacji: 2025-2027	
9. Upowszechnianie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży	Urząd Miasta, jednostki organizacyjne miasta, wolontariusze
wskaźniki monitoringowe liczba wolontariuszy	
czas realizacji: 2025-2027	

Cel operacyjny 5.
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej	MOPS, PCPR, Urząd Miasta
wskaźniki monitoringowe liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wysokość środków na pokrycie kosztów pobytu dzieci z miasta w pieczy zastępczej	
czas realizacji: 2025-2027	
2. Podejmowanie współpracy z rodziną biologiczną w zakresie opracowania planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	MOPS, asystent rodziny, PCPR, koordynatorzy pieczy zastępczej i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze
wskaźniki monitoringowe liczba opracowanych planów pracy liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych	
czas realizacji: 2025-2027	
3. Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	MOPS, asystent rodziny, PCPR, koordynatorzy pieczy zastępczej i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze
wskaźniki monitoringowe liczba podmiotów współpracujących na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	
czas realizacji: 2025-2027	

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Miejskiego Programu Wspierania Rodziny Miasta Słupca na lata 2025-2027 będą mieszkańcy miasta, w tym:

- rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem, oraz pochodzące z nich dzieci,
- rodzice samotnie wychowujący dzieci,
- osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień,
- osoby doznające przemocy domowej i stosujące przemoc domową,
- dzieci i młodzież zagrożona demoralizacją i niedostosowaniem społecznym,
- dzieci i młodzież z niepełnosprawnością,
- dzieci i młodzież wychowująca się w ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież opuszczająca rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej,
- rodzice zastępczy,
- kadra podmiotów, w tym instytucji i podmiotów ekonomii społecznej, zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom, dzieciom i młodzieży.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Miejskim Programie Wspierania Rodziny Miasta Słupca na lata 2025-2027 przyczyni się do rozwoju lokalnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez m.in.:

- zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- podniesienie jakości wsparcia udzielanego rodzicom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodzicom samotnych i wychowującym dzieci z niepełnosprawnością,

- podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce,
- wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz zwiększenie liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających,
- aktywizację zawodową i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej,
- poprawę warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego,
- ułatwienie dostępu do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym,
- podniesienie poziomu świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowia, uzależnień, przemocy domowej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej,
- skuteczniejsze wsparcie osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób pracujących z rodziną i dzieckiem oraz zajmujących się udzielaniem im wsparcia.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Miejskiego Programu Wspierania Rodziny Miasta Słupca na lata 2025-2027 będzie finansowana:

- z budżetu miasta,
- ze środków samorządu powiatowego,
- z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy,
- z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie,
- z programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2025 r. przewidziano w budżecie m.in. następujące środki finansowe:

- Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny: 58.981,00 zł;
- Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze: 211.000,00 zł.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny Miasta Słupca na lata 2025-2027 będzie Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 maja każdego roku Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy przedstawi Radzie Miejskiej informację z realizacji Programu, zawartą w sprawozdaniu z działalności Ośrodka. Informacja zostanie sporządzona na podstawie danych uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Zasoby szkół w gminie	9
Tabela 2. Zasoby przedszkoli w gminie	10
Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2021-2024	22
Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w mieście przez MOPS w latach 2021-2024.....	25
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w mieście w latach 2021-2024.....	26
Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny oraz dzieci z miasta w pieczy zastępczej w latach 2021-2024.....	27
Tabela 7. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w latach 2021-2024.....	28
Tabela 8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w mieście w latach 2021-2024.....	29
Tabela 9. Analiza SWOT	29
Tabela 10. Podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka w mieście i powiecie	32

Wykresy:

Wykres 1. Warunki życia w mieście	14
Wykres 2. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców miasta	15
Wykres 3. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w mieście	16
Wykres 4. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w mieście	17
Wykres 5. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w mieście?	17
Wykres 6. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z miasta?	18
Wykres 7. Problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z miasta.....	19
Wykres 8. Problemy występujące w środowisku lokalnym, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z miasta	19

Wykres 9. Działania mogące być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w mieście.....	20
Wykres 10. Osoby w mieście, którym w latach 2021-2024 udzielono pomocy i wsparcia	21
Wykres 11. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie.....	21
Wykres 12. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie pieniężne.....	22
Wykres 13. Rodziny w mieście, którym w latach 2021-2024 przyznano świadczenie niepieniężne.....	22
Wykres 14. Powody przyznawania pomocy społecznej w mieście w latach 2021-2024 (liczba osób w rodzinach)	24

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem gminy jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Miejskiej Słupcy od 2012 r.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zadaniem programu jest utworzenie systemu wspomagającego rodzinę, zapobieganie dysfunkcji poprzez wyposażenie rodziny, dzieci i młodzież w kompetencje pozwalające samodzielnie zmagać się z problemami. Pomoc ta ma na celu wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej a także podtrzymanie uczestnictwa w życiu społecznym i właściwego wypełniania ról społecznych. Dla osiągnięcia tych celów konieczne jest współdziałanie wszystkich instytucji ukierunkowanych na wspieranie rodziny. Udzielanie wsparcia i pomocy specjalistycznej może uchronić przed wzrostem zjawiska degradacji rodzin a także powielaniem nieprawidłowych wzorców przez dzieci i młodzież w przyszłości.

Niniejszy program jest zgodny z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Słupcy na lata 2021-2027, zawiera kierunki polityki prorodzinnej państwa.

W związku z powyższym przyjęcie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Miejskiej Słupca jest w pełni uzasadnione.